

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa Locală, 17 februarie 2024

Clasa a VIII-a

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Problema 1

- a) Arătați că numărul $A = \frac{1}{\sqrt{1} + \sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{5}} + \frac{1}{\sqrt{5} + \sqrt{7}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2023} + \sqrt{2025}}$ este natural.
- b) Demonstrați că $\frac{1}{\sqrt{3} \cdot (\sqrt{3} + \sqrt{1})} + \frac{1}{\sqrt{15} \cdot (\sqrt{5} + \sqrt{3})} + \dots + \frac{1}{\sqrt{4n^2 - 1} \cdot (\sqrt{2n+1} + \sqrt{2n-1})} < \frac{1}{2}$, pentru orice număr natural nenul n .

OBS. Orice altă soluție corectă, diferită de cea din barem, se punctează corespunzător !!!

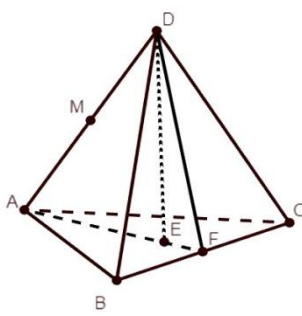
SOLUȚIE / BAREM		Punctaj
a) Raționalizând fiecare fracție, obținem succesiv: $A = \frac{\sqrt{3} - \sqrt{1}}{2} + \frac{\sqrt{5} - \sqrt{3}}{2} + \frac{\sqrt{7} - \sqrt{5}}{2} + \dots + \frac{\sqrt{2025} - \sqrt{2023}}{2} =$		2 p
$= \frac{\sqrt{2025} - \sqrt{1}}{2} = \frac{45 - 1}{2} = 22 \in \mathbb{N}.$		2 p
b) Transformând termenul general al sumei vom avea, pentru fiecare $k = \overline{1; n}$: $\frac{1}{\sqrt{4k^2 - 1} \cdot (\sqrt{2k+1} + \sqrt{2k-1})} = \frac{\sqrt{2k+1} - \sqrt{2k-1}}{2\sqrt{(2k+1)(2k-1)}} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2k-1}} - \frac{1}{\sqrt{2k+1}} \right).$		2 p
Sumând egalitățile de tipul anterior se obține că membrul stâng al inegalității de demonstrat este egal cu $\frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2 \cdot 1 - 1}} - \frac{1}{\sqrt{2n+1}} \right) = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{\sqrt{2n+1}} \right)$. Concluzia rezultă acum imediat.		1 p

Problema 2

În tetraedrul $ABCD$ muchiile opuse sunt congruente, două câte două.

- Demonstrați că ariile celor patru fețe ale tetraedrului sunt egale.
- Arătați că $m(\angle ABD) + m(\angle CBD) + m(\angle ABC) = 180^\circ$.
- Dacă, în plus, $AD \perp BC$, atunci arătați că $AD \perp (BCM)$, punctul M fiind mijlocul laturii AD .

OBS. Orice altă soluție corectă, diferită de cea din barem, se punctează corespunzător !!!

SOLUȚIE / BAREM		Punctaj
a) Avem $AB = CD$, $BC = DA$ și $DB = AC$, deci $\triangle ABC \equiv \triangle CDA \equiv \triangle DCB \equiv \triangle BAD$ (L.L.L.). Prin urmare $A_{ABC} = A_{CDA} = A_{DCB} = A_{BAD}$.		2 p
b) Din congruența de la punctul anterior rezultă $\angle ABD \equiv \angle BAC$ și $\angle CBD \equiv \angle BCA$. Deci $m(\angle ABD) + m(\angle CBD) + m(\angle ABC) = m(\angle BAC) + m(\angle BCA) + m(\angle ABC) = 180^\circ$.		1 p
		1 p
Fie $DE \perp (ABC)$, cu $E \in (ABC)$ și $EF \perp BC$, $F \in (BC)$. Cum $BC \subset (ABC)$, din Teorema celor 3 perpendiculare, rezultă $DF \perp BC$. Cum $BC \perp AD$ și $BC \perp DF$, deducem că $BC \perp (ADF)$, de unde obținem $BC \perp AF$. Prin urmare punctele A , E și F sunt coliniare.		1 p
Deci AF și DF sunt înălțimi în triunghiurile congruente ABC și DCB și pleacă din vârfurile congruente A și respectiv D , așadar sunt congruente. Rezultă $(AF) \equiv (DF)$, adică triunghiul ADF este isoscel și, prin urmare, FM este și mediană și înălțime în triunghiul ADF . Așadar $AD \perp MF$, $AD \perp BC$, de unde concluzionăm că $AD \perp (BMC)$.		2 p
SOLUȚIE ALTERNATIVĂ pentru punctul c)		
Dacă N este mijlocul muchiei $[BC]$, vom arăta că MN este perpendiculara comună a dreptelor AD și BC . Din $\triangle BAD \equiv \triangle CDA$ rezultă că medianele din vârfurile respectiv congruente B și C vor fi congruente, deci $BM = CM$ și cum N este mijlocul lui $[BC]$ deducem că $MN \perp BC$. Analog se arată că $NM \perp AD$. Așadar relația $AD \perp BC$ plus $NM \perp AD$ conduc la $AD \perp (BC; MN) = (BCM)$; analog, din $AD \perp BC$ și $MN \perp BC$, deducem că $BC \perp (AND)$, ca posibilă cerință suplimentară.		3 p

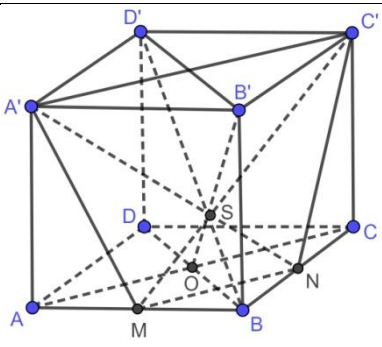
Problema 3

Se consideră cubul $ABCD A' B' C' D'$, centrul O al feței $ABCD$, iar punctele M și N sunt mijloacele muchiilor AB , respectiv BC . Arătați că:

- a) dreptele $D'B$, $A'N$, $C'M$ și $B'O$ sunt concurente;
b) patrulaterul $MNC'A'$ are diagonalele perpendiculare.

S.G.M. nr.10 / 2023

OBS. Orice altă soluție corectă, diferită de cea din barem, se punctează corespunzător !!!

SOLUȚIE / BAREM		Punctaj
<p>a) MN este l.m. în triunghiul ABC, deci $MN \parallel AC$ și $2MN = AC$ și cum $AC \parallel A'C'$ și $(AC) \equiv (A'C')$ rezultă $MN \parallel A'C'$ și $2MN = A'C'$. Prin urmare $A'N$ și $C'M$ sunt coplanare, iar dacă $\{S\} = A'N \cap C'M$, din asemănarea triunghiurilor MNS și $C'A'S$ deducem că raportul de asemănare este</p> $\frac{MS}{SC'} = \frac{NS}{SA'} = \frac{MN}{A'C'} = \frac{1}{2}. \quad (1)$		2 p
<p>Similar ON este l.m. în triunghiul ABC, deci $ON \parallel AB$ și $2ON = AB$ și cum $AB \parallel A'B'$ și $(AB) \equiv (A'B')$ rezultă $ON \parallel A'B'$ și $2ON = A'B'$.</p> <p>Deci $A'N$ și $B'O$ sunt coplanare, iar dacă $\{S'\} = A'N \cap B'O$, din $\triangle NOS' \sim \triangle A'B'S'$ deducem</p> $\frac{OS'}{S'B'} = \frac{NS'}{S'A'} = \frac{NO}{A'B'} = \frac{1}{2}. \quad (2)$ <p>Din (1) și (2) rezultă $S = S'$, adică $A'N \cap C'M \cap B'O = \{S\}$ și $\frac{MS}{SC'} = \frac{NS}{SA'} = \frac{OS}{SB'} = \frac{1}{2}. \quad (3)$</p>		2 p
<p>Analog $BO \parallel B'D'$ și $2BO = B'D'$, deci BO și $B'D'$ sunt coplanare, iar dacă $\{S''\} = BD' \cap B'O$, din asemănarea triunghiurilor BOS'' și $D'B'S''$, deducem că $\frac{BS''}{S''D'} = \frac{OS''}{S''B'} = \frac{BO}{D'B'} = \frac{1}{2}$. De aici și din relația</p> $(3) \text{ rezultă că } S = S'' \text{ și } \frac{MS}{SC'} = \frac{NS}{SA'} = \frac{OS}{SB'} = \frac{BS}{SD'} = \frac{1}{2}, \quad (4)$ <p>de unde concluzionăm că $A'N \cap C'M \cap B'O \cap D'B = \{S\}$.</p>		1 p
<p>Vom arăta că lungimile laturilor triunghiului $A'MS$ sunt numere pitagorice. Dacă l este lungimea muchiei cubului, din triunghiul dreptunghic $AA'M$ obținem $A'M^2 = \frac{5l^2}{4}$; avem și $AN^2 = \frac{5l^2}{4}$, din triunghiul dreptunghic ANB, deci rezultă $A'N = \frac{3l}{2}$ și cum $\frac{SN}{A'S} = \frac{1}{2}$ obținem $A'S = \frac{2}{3} A'N = l$.</p> <p>Analog $SM = \frac{1}{3} C'M = \frac{1}{3} A'N = \frac{l}{2}$. În final $A'S^2 + SM^2 = l^2 + \frac{l^2}{4} = \frac{5l^2}{4} = A'M^2$, așadar $A'N \perp C'M$.</p>		2 p

Problema 4

Determinați numerele reale pozitive x, y și z astfel încât să aibă loc simultan relațiile:

$$\begin{cases} x + y + z = 3 \\ x^2(x^2 + y^2) + y^2(y^2 + z^2) + z^2(z^2 + x^2) = 6xyz \end{cases}$$

OBS. Orice altă soluție corectă, diferită de cea din barem, se punctează corespunzător !!!

SOLUȚIE / BAREM		Punctaj
Folosind prima relație, cea de-a doua ecuație devine succesiv: $x^2(x^2 + y^2) + y^2(y^2 + z^2) + z^2(z^2 + x^2) = 2xyz(x + y + z) \Leftrightarrow$ $(x^2 - yz)^2 + (y^2 - zx)^2 + (z^2 - xy)^2 = 0.$		3 p
De aici rezultă că $\begin{cases} x^2 = yz \\ y^2 = zx \\ z^2 = xy \end{cases}$. Însușind aceste relații obținem $x^2 + y^2 + z^2 = xy + yz + zx$, adică		1 p
$\frac{1}{2}[(x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2] = 0$, de unde deducem că $x = y = z$.		2 p
Folosind acum prima ecuație concluzionăm că $x = y = z = 1$.		1 p
SOLUȚIE ALTERNATIVĂ		
Din a doua relație obținem succesiv: $(x^2 + y^2 + z^2)^2 = 6xyz + (xy)^2 + (yz)^2 + (zx)^2 \Leftrightarrow$ $\left[\left(\underbrace{x + y + z}_{=3} \right)^2 - 2(xy + yz + zx) \right]^2 = 6xyz + (xy + yz + zx)^2 - 2xyz \left(\underbrace{x + y + z}_{=3} \right) \Leftrightarrow$ $[9 - 2(xy + yz + zx)]^2 = (xy + yz + zx)^2 \Leftrightarrow xy + yz + zx = 3.$		5 p
Deoarece avem $xy + yz + zx \leq \frac{(x + y + z)^2}{3} = 3$, cu egalitate dacă și numai dacă $x = y = z$, și cum $x + y + z = xy + yz + zx = 3$, rezultă de aici că trebuie să avem egalitate în inegalitatea (1), ceea ce conduce la $x = y = z$, și, cum suma lor e 3, concluzionăm că $x = y = z = 1$.		2 p